

تکنولوژی های جراحی مغز و اعصاب

مینا امیری

کارشناس ارشد پرستاری، مربی گروه اتاق عمل
دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مصطفی معظم فرد

کارشناس اتاق عمل

عبدالکریم رحمانیان

متخصص جراحی مغز و اعصاب و ستون فقرات
فلوشیپ جراحی و مداخله ای ضایعات عروقی
دانشیار دانشگاه علوم پزشکی شیراز

۱۳۹۴

انتشارات آوند اندیشه

① مشارکت در احداث بیمارستان تخصصی سرطان جنوب کشور

شماره حساب بانک ملی: ۰۱۲۶۲۶۰۰۰۰۰۰۰۰
شماره حساب بانک صادرات: ۰۱۰۳۰۳۹۳۹۳۰۰۰۷
شماره حساب بانک ملت: ۵۱۲۴۲۳۳۶ / ۴۱
شماره کارت صادرات: ۶۰۳۷۶۹۱۹۹۰۰۷۸۹۴۱

② مشارکت مادی در بنیاد خیریه نمازی شیراز

شماره حساب بانک ملی: ۰۱۰۹۷۸۱۵۵۰۰۰۰۶
شماره کارت ملی: ۶۰۳۷۹۹۱۸۹۹۵۰۹۵۷۸
شماره حساب بانک ملت: ۵۲۰۰۶۲۰۰۶۵
شماره کارت ملت: ۶۱۰۴۳۳۷۹۴۴۰۳۹۳۵۱

③ کمک های نقدی به مرکز خیریه پیوند اعضا ابوعلی سینا شیراز

شماره حساب بانک صادرات: ۰۱۰۰۵۵۴۱۲۱۰۰۵

سرشناسه	: امیری، مینا، ۱۳۵۹-
عنوان و پدیدآور	: تکنولوژی‌های جراحی مغز و اعصاب / مینا امیری، مصطفی معظم‌فرد، عبدالکریم رحمانیان.
مشخصات نشر	: شیراز؛ آوند اندیشه، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری	: ۲۹۶ ص. مصور، جدول نمودار.
شابک	: ۲۰۰۰۰ ریال : 978-600-5631-29-6
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیپای مختصر
یادداشت	: فهرستنویسی کامل این اثر در نشانی opac.nlai.ir در دسترس است.
یادداشت	: واژه‌نامه.
یادداشت	: کتاب‌نامه.
یادداشت	: نمایه.
یادداشت	: معظم‌فرد، مصطفی، ۱۳۶۶ ش. -، نویسنده
یادداشت	: رحمانیان، عبدالکریم، ۱۳۴۷ ش. -، نویسنده.
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۸۷۹۳۵۰

تکنولوژی‌های جراحی مغز و اعصاب

مینا امیری، مصطفی معظم‌فرد، عبدالکریم رحمانیان

چاپ اول / ۱۳۹۴ / ۱۰۰۰ جلد / چاپ: فخر ایران

شابک: ۶-۲۹-۵۶۳۱-۹۶۴-۹۷۸ / قیمت: ۲۰۰۰۰ تومان

دفتر: شیراز، هدایت غربی، کوچه ۷، پلاک ۲۲۸، تلفن: ۰۷۱-۳۲۳۵۸۴۴۱ همراه: ۰۹۱۷۷۰۰۲۰۷۴

پخش: تهران، نوپردازان، ۰۲۱-۶۶۴۸۴۷۱۵ / شیراز، کتابفروشی فرهنگ ۱: تلفن: ۳۲۳۵۲۹۶

پیش‌گفتار

کتاب تکنولوژی‌های جراحی مغز و اعصاب برای تکنولوژیست‌های جراحی در مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد نوشته شده است. در این کتاب سعی شده است که با توجه به کمبودهای موجود و نواقصی که در کتاب‌های در دسترس وجود دارند، به توضیح کاملی از مطالب زیر پردازد:

۱. اصطلاحات و تعاریف کلیدی
۲. آناتومی سیستم عصبی مرکزی و محیطی
۳. وسایل، تجهیزات و موارد مصرفی مورد نیاز در پروسیجرهای مغز و اعصاب
۴. نحوه‌ی آماده‌سازی و مانیتور کردن بیمار، قبل، حین و بعد از جراحی
۵. ارائه‌ی توضیحاتی مختصر در ارتباط با بیماری‌های سیستم عصبی و نحوه‌ی تشخیص و درمان آن‌ها در ابتدای هر فصل
۶. ارائه‌ی نحوه‌ی انجام پروسیجرهای متنوع به صورت گام به گام، از ابتدای ورود بیمار به اتاق عمل تا انتقال او به اتاق بهبودی
۷. تشریح وظایف خاص پرسنل اتاق عمل در نقش کمک جراح، اسکراب یا سیرکولار، طی هر پروسیجر خاص

این کتاب، مرجعی است کامل و برگرفته از منابع درسی اصلی ارائه شده از طرف وزارتخانه برای مقطع کارشناسی، آمادگی برای آزمون کارشناسی ارشد و مقطع کارشناسی ارشد. دانشجویانی که قصد شرکت در آزمون کارشناسی ارشد را دارند، اطمینان داشته باشند که با مطالعه‌ی مطالب موجود در این کتاب، عملاً به همه‌ی مطالب درسی موجود در بخش نوروسرجری کتاب‌های کوهن و بری، سرجیکال تکنولوژی، الکساندر (سرجیکال پروسیجر) و الکساندر (مراقبت از بیماران جراحی) دسترسی پیدا کرده‌اند. مؤلفین این کتاب سعی داشته‌اند که مطالب اصلی و مهم موجود در

رفرنس‌های اصلی این رشته را بدون حذف سلیقه‌ای مطالب، در اختیار دانشجویان قرار دهند تا دانشجویان با مطالعه‌ی آن، مطمئن شود به تمام مطالب درسی مهم، اشراف دارد.

سرانجام، گفتنی است که جمعی از پرسنل و دانشجویان محترم گروه اتاق عمل دانشگاه علوم پزشکی شیراز، ما را در جمع‌آوری و ترجمه‌ی مطالب یاری کرده‌اند؛ بر خود لازم می‌دانیم که از آن‌ها قدردانی ویژه داشته باشیم: آقایان رحیم همتی، بهروز احدی، هادی رفیعی، و خانم‌ها زهرا حقیقت، فاطمه سجادی، و منصوره یوسفی. از تلاش‌های بی‌دریغ و شایسته‌ی این دوستان از صمیم قلب تشکر می‌کنیم.

نیز این که کتاب حاضر طبیعتاً عاری از ایراد نیست! از این رو، از اساتید و خوانندگان محترمی که از طریق ایمیل amiri_m@sums.ac.ir ما را در بهبود کیفیت کتاب در ویرایش‌های بعدی یاری می‌دهند، پیشاپیش سپاسگزاریم.

نویسندگان

فهرست مطالب

۱۷	- / اختصارات و اصطلاحات
۱۷	اختصارات
۱۹	اصطلاحات
۳۳	۱ / آناتومی
۳۴	مقدمه فصل
۳۴	مقدمه‌ای بر آناتومی
۳۶	جمع‌بندی
۴۱	مننژ
۴۳	مغز
۴۳	قشر مغز
۴۴	آناتومی مغز بر اساس رشد جنینی
۴۵	مخ یا تلسفال
۴۷	هسته‌ها یا عقده‌های قاعده‌ای
۴۸	سیستم لیمبیک
۴۹	مغز واسطه‌ای یا دیانسفال
۵۱	مغز میانی یا مزنسفال
۵۱	ساقه مغز
۵۳	مختصه

۵۴	بطن‌های مغز و مایع مغزی نخاعی
۵۷	خون‌رسانی به مغز
۵۹	اعصاب مجامه‌ای

۲ / روش‌های تشخیصی و ملاحظات خاص در پروسیجرهای مغز و اعصاب

۶۷	وسایل تشخیصی در پروسیجرهای مغز و اعصاب
۶۸	روش‌های هموستاز در پروسیجرهای مغز و اعصاب
۷۲	روش‌های کمکی برای دید بهتر در پروسیجرهای مغز و اعصاب:
۷۴	روش‌های کنترل بیمار حین جراحی
۷۹	مراقبت‌های پرستاری
۸۳	نحوه آماده کردن بیمار برای جراحی‌های مغز و اعصاب
۸۴	ابزار، لوازم، دارو و تجهیزات خاص جهت انجام پروسیجرهای مغز و اعصاب
۸۹	آماده‌سازی بیمار در اتاق عمل
۹۰	پوزیشن دادن به بیمار
۹۱	پوزیشن خوابیده به پشت
۹۱	پوزیشن دمر
۹۱	پوزیشن نشسته
۹۲	آماده‌سازی پوست سر بیمار قبل از جراحی
۹۳	منابع فصل

۳ / روش‌های دسترسی جراحی به بافت مغز

۹۵	مقدمه
۹۷	پروسیجر جراحی کرانیوتومی
۹۸	ملاحظات قبل از عمل
۹۹	مراحل پروسیجر
۱۰۴	ملاحظات بعد از عمل
۱۰۵	دسترسی از طریق استخوان اسفنوئید
۱۰۶	کرانیوپلاستی یا ترمیم مجامه
۱۰۷	منابع فصل

۴ / صدمات، نقایص مادرزادی و عفونت‌ها

۱۰۹	صدمات و ضربه به سر
۱۱۳	پروسیجر جراحی جهت تخلیه هماتوم‌های مغزی حاد
۱۱۷	منابع فصل

۵ / اختلالات عروقی مغز

۱۱۹	سکته مغزی
۱۲۷	پروسیجر جراحی برداشتن آنوریسم مغزی به روش پتریونال
۱۳۰	ملاحظات تکنیکی
۱۳۰	ملاحظات بعد از عمل
۱۳۱	بدشکلی‌های عروقی مغز
۱۳۲	روش‌های درمانی بدشکلی‌های شریانی وریدی
۱۳۳	درمان جراحی
۱۳۳	منابع فصل

۶ / اختلالات مایع مغزی نخاعی

۱۳۵	آسیب‌شناسی مایع مغزی نخاعی
۱۳۷	هیدروسفالی
۱۳۸	علایم بیماری
۱۳۸	روش‌های تشخیصی
۱۳۸	روش‌های درمانی
۱۳۹	پروسیجر جراحی شانت بطنی صفاقی و بطنی دهلیزی
۱۳۹	تجهیزات مورد استفاده
۱۴۰	آماده‌سازی جراحی
۱۴۰	ملاحظات عملی
۱۴۰	محل انسزیون‌ها
۱۴۲	ملاحظات تکنیکی حین جراحی
۱۴۳	ملاحظات پس از عمل
۱۴۳	عوارض پس از عمل

۱۴۳	ونتريکولوسکوپي
۱۴۳	پروسيجر جراحی ونتريکولوسکوپي
۱۴۵	مراحل پروسيجر
۱۴۶	منابع فصل

۷ / آسیب‌های باتولوژیک مغز

۱۴۷	تومورهای مغزی
۱۴۸	انواع تومورهای مغزی
۱۵۳	علائم تومورهای مغزی
۱۵۴	روش‌های تشخیصی
۱۵۴	روش‌های درمانی
۱۵۵	تومورهای عصب شنوایی یا آکوستیک نوروما
۱۵۵	کرانیکتومی یا کرانیوتومی جهت تخلیه تومورهای شنوایی
	پروسيجر جراحی تخلیه اکوستیک نوروما در روش دسترسی از طریق کرانیوتومی ساب توتال یا
۱۵۶	رتروسینگموتید
۱۵۷	مراحل پروسيجر
۱۶۰	پروسيجر جراحی برداشتن هیپوفیز از طریق سینوس اسفنوئید
۱۶۳	منابع فصل

۸ / استریوتاکسی و کنترل صرع

۱۶۵	استریوتاکسی
۱۷۲	روش انجام پروسيجر استریوتاکسی
۱۷۳	کنترل صرع
۱۷۴	روش‌های درمان جراحی
۱۷۶	منابع فصل

۹ / پیشرفت‌های جراحی اعصاب و سایر پروسيجرهای مرتبط

۱۷۷	مقدمه
۱۸۴	عوارض جراحی مجبمه‌ای

۱۰ / آناتومی و فیزیولوژی نخاع و ستون مهره‌ای

۱۸۵	مقدمه
۱۸۷	ستون مهره‌ها
۱۸۸	ساختار مهره‌ها
۱۹۱	طناب نخاعی
۱۹۳	اعصاب نخاعی
۱۹۵	خون‌رسانی نخاع
۱۹۷	تخلیه و ریختن نخاع
۱۹۷	منابع فصل

۱۱ / ملاحظات خاص در بررسی‌های ستون فقرات

۱۹۹	مقدمه
۲۰۰	پوزیشن دهی بیمار در جراحی‌های ستون فقرات
۲۰۲	ملاحظات بی‌هوشی
۲۰۲	ابزار مورد استفاده در جراحی‌های ستون فقرات
۲۰۳	مانیتورینگ عصبی نخاع در حین جراحی
۲۰۵	جراحی ستون فقرات با کمک دستگاه خودکار
۲۰۵	روش‌های توقف خونریزی در جراحی‌های ستون فقرات
۲۰۶	انواع گرفت‌ها و ابزار ثابت‌سازی مهره‌ها
۲۰۸	منابع فصل

۱۲ / اختلالات دیسک بین‌مهره‌ای

۲۰۹	فتق دیسک بین‌مهره‌ای
۲۱۱	آسیب‌شناسی نخاع گردنی
۲۱۱	دیسک گردنی بیرون زده
۲۱۳	دست‌رسی به مهره‌های گردنی به روش دهانی
۲۱۴	دیسککتومی گردنی جلویی تکنیک کلوارد

۲۱۹	آسیب‌شناسی نخاع سینهای
۲۲۰	آسیب‌شناسی نخاع کمری
۲۲۶	دیسککتومی کمری از طریق پوست
۲۲۷	دیسککتومی میکروسکوپی
۲۲۸	دیسککتومی اندوسکوپی
۲۲۹	جایگذاری دیسک مصنوعی
۲۳۲	منابع فصل

۱۳ / صدمات، تومورها و دیسرافسم نخاعی

۲۳۳	صدمات نخاعی
۲۳۵	تومورهای ستون فقرات و طناب نخاعی
۲۳۷	لامینکتومی به منظور برداشتن تومور نخاعی
۲۳۸	دیسرافسم نخاعی
۲۳۹	پروسیجر جراحی ترمیم میلو مننگوسل
۲۴۱	منابع فصل

۱۴ / اختلالات ستون مهره‌ها

۲۴۳	مقدمه
۲۴۴	اسکولیوز
۲۵۲	سیستم اصلاح اسکولیوزیس به روش قدیمی
۲۵۴	کیفوز
۲۵۶	آپسه ای دورال ستون مهره‌ای
۲۵۷	منابع فصل

۱۵ / درد غیر قابل کنترل

۲۵۹	مقدمه
۲۶۰	محرک طناب نخاعی
۲۶۱	درمان با استفاده از پمپ داخل نخاعی
۲۶۴	منابع فصل

۲۶۵	۱۶ / آناتومی اعصاب محیطی
۲۶۵	مقدمه
۲۶۶	سیستم عصبی خودمختار
۲۶۹	سیستم عصبی پیکری
۲۶۹	منابع فصل
۲۷۱	۱۷ / اختلالات اعصاب محیطی
۲۷۱	سندرم کارپال تونل
۲۷۳	تحت فشار قرار گرفتن عصب اولتار
۲۷۶	سمپاتکتومی
۲۸۰	نورکتومی قبل از ساکروم
۲۸۰	قطع عصب واگ یا واگوتومی
۲۸۰	آسیب به اعصاب محیطی
۲۸۲	نورولایزیس
۲۸۲	منابع فصل
۲۸۳	- / منابع کتاب
۲۸۷	- / نمایه